

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *A Közuti megváltása*

Forrás: *Népszava*

Bp.

1918 VII. 5

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

385.85

Hely

Idő

"1918"

A Közuti megváltása.

*

Sándor Pál választott Bódy polgármesternek.

A csütörtöki Népszavában ismertettük Bódy polgármesternek a Közuti megváltása és a közlekedési adó fölemelése dolgában tett nyilatkozatát. Erre a nyilatkozatra Sándor Pál terjedelmesen válaszolt „Az Est”-ben. Nagyon érdekes ez a nyilatkozat. A Közuti vezérigazgatója kijelenti, hogy ő a részvényesek számára az 1948. évig tartó 11%-os járadékot kíván és ebből legföljebb csak 1%-ot hajlandó engedni, de ezt is csak valami zsúri döntése alapján. Ehhez az állásponthoz erősen ragaszkodik Sándor Pál ur és pedig — mint ő mondja — nem a bankok érdekében (amelyeknek, szerinte, kevés részvényük van), hanem azoknak a derék, munkáspolgároknak az érdekében, akik megtakarított pénzeszközüket a Közuti részvényeibe fektették. Ugy látszik, ugyancsak a derék és munkás polgároknak az érdekében kívánja a tarifacemelését is, hogy továbbra is fönn lehessen tartani a magas osztalékokat. Sándor Pál ur egyszerűen azon az állásponton van, hogy a város lakossága köteles a bórét türelmesen nyuzni engedni az állandó magas osztalék biztosítása érdekében.

A szorgalmas és derék polgárok (és világért sem a nagybankok!) érdekeit oly melegen védelmező vezérigazgató ur kijelentései némi kommentárta szorulnak. A városnak a Közutilal szerződése van. A polgármesternek és a közgyűlésnek pedig nem az a kötelességük, hogy akár bankok, akár szorgalmas polgárok érdekében a lakosságot megadóztassa, hanem az, hogy a fönmálló szerződés keretében a lakosság számára a lehető legtöbb előnyt bizto-

sítsa. A szerződés értelmében a Közuti megváltása esetén 11% a maximális osztalék, amit a város a részvényeseknek 1948-ig tovább fizetni tartozik. Sándor Pál ur ezt a maximumot követeli, noha erre eddig — éppen az ő általa kimutatott eddigi osztalékok alapján — nincsen semmi jogalap. De ő tovább megy: azért követel a várostól viteldijemelését, hogy tovább is nagy legyen a Közuti profitja, tovább is magas osztalékokot lehessen fizetni és ilyen módon 1923-ra meglegyen a jogalap ahhoz, hogy a város a maximális 11%-os osztalékokat tartozzék tovább fizetni. Vagyis: mi, Budapest lakossága, most adóztassuk meg magunkat a Közuti részvényesek javára azért, hogy jogalapot teremtsünk a jövőben való újabb megadóztatásunkra. Nagyon érdekes ez a kapitalista logika, ugyebár?

Ámde a szerződés azt is mondja, hogy az esetben, ha a Közutinak a közlekedési ügyekből származó nyeresége meghaladja a 10%-ot, bizonyos idő múlva bekövetkezik a viteldijak leszállítása. Minthogy, Sándor Pál vezérigazgató ur szerint, az utóbbi években ez a nyereség már a 11%-ot is jóval meghaladta, nem a tarifacemelésnek van helye, hanem a tarifaleszállításra kell elkészülni. Hogy „minden megdrágult”, az nem fontos. Az a fontos, hogy a nyereség fölül van a 10%-on. Ilyen körülmények között a viteldijak fölemelését csak panamisták, csak a város népének ellenségei határozhatnák el. De ami ebben a kérdésben az utóbbi időben történt, följogosít bennünket arra a következtetésre, hogy Bódy polgármester ebben az ügyben a közérdeket akarja megvédeni, a telhetetlen magánérdekkel szemben és hogy a bizottságok meg a közgyűlés sem mernek majd szembehelyezkedni a nyilvánvaló igazsággal.

Ha a Közuti most nem hajlandó megtanyos megegyezésre: a városi kormányzatnak az lesz a kötelessége, hogy a Közút a közön-

ség minél jobb kiszolgálására szorítsa, erélyes intézkedésekkel és utóbb konkurrens közlekedési üzemekkel szerződéses kötelességeinek pontos megtartására kényszerítse és mindenképen oda hasson, hogy a Közuti uzsoraprofitja leszorítottassék a tisztas polgári haszon mértékére. Így azután a megváltásnak ez a méltányos mérték lesz az alapja. Mert, ismételjük, a fővárosnak nem arról kell gondoskodnia, hogy a részvényesek magas osztalékokat kapjanak, hanem arról, hogy az a sok százezer polgár és munkás, akinek részvényei egyáltalában nincsenek (és a lakosságnak ez az óriási többsége) olcsón utazhassék, az egészségesebb külső területeken lakhassék.